

**Załącznik do Uchwały Nr 2622/2025
Zarządu Województwa Opolskiego
z dnia 23 kwietnia 2025 r.**

I. W wyniku przeprowadzonej analizy przedłożonego projektu dokumentu oraz na podstawie *Planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego* przyjętego uchwałą Nr VI/54/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Opolskiego z 2019 r., poz. 1798 z dnia 14.05.2019 r.) oraz *Strategii rozwoju województwa opolskiego Opolskie 2030* przyjętej uchwałą Nr XXXIV/355/2021 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 4 października 2021 r., stwierdzono, że cele i kierunki rewitalizacji oraz planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne *Aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Tarnów Opolski na lata 2023-2030 (GPR)*, są zgodne z polityką rozwoju samorządu województwa, ustaloną w ww. dokumentach.

1. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego (PZPWO)

Według PZPWO gmina *Tarnów Opolski* zaliczona została do Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Opola (MOF Opola), tożsamego z obszarem Aglomeracji Opolskiej (AO) – zwartego układu przestrzennego, opartego na rdzeniu - mieście Opolu i powiązanej z nim funkcjonalnie strefie wewnętrznej i zewnętrznej. Silne powiązania funkcjonalne Gminy Tarnów Opolski z Opolem sytuują gminę w strefie wewnętrznej MOF Opola.

W celu wzmocnienia pozycji konkurencyjnej oraz poprawy ładu przestrzennego w obrębie AO, PZPWO wskazuje m.in. potrzebę rewitalizacji obszarów zdegradowanych, potrzebę rewitalizacji terenów o szczególnym nasileniu problemów społecznych, ekonomicznych i przestrzennych.

Ponadto gmina Tarnów Opolski zaliczona została do wiejskich obszarów funkcjonalnych uczestniczących w procesach rozwojowych (PZPWO, Rys. 33, str. 158), dla którego przyjęto m.in. integrację funkcjonalną z miastem oraz rozwój wielofunkcyjny jako podstawowe cele rozwoju. W ramach kierunków zagospodarowania realizowane mają być m.in. działania związane z rewitalizacją obszarów zdegradowanych.

Projekt *Aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Tarnów Opolski na lata 2023-2030* poprzez diagnozę obszarów rewitalizacji, wskazane cele, kierunki i działania mające wyprowadzić obszar gminy ze stanu kryzysowego, wykazuje zgodność z polityką przestrzenną regionu określoną w PZPWO.

Ponadto projekt GPR jest spójny z wyzwaniami rozwoju przestrzennego określonymi w PZPWO, w szczególności z poprawą ładu przestrzennego oraz dostosowaniem do skutków zmian klimatycznych. Jednocześnie stwierdza się, że zachowano spójność dokumentu z ustalonymi w planie zasadami gospodarowania przestrzenią i kierunkami zagospodarowania przestrzennego.

2. Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030

Ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. w art. 17 ust. 2 pkt 4a (t.j. Dz. U. 2024 poz. 278) określa podmioty, które opiniują projekt gminnego programu rewitalizacji. Jednym z nich jest zarząd właściwego województwa – w zakresie zgodności z planem zagospodarowania przestrzennego województwa i strategią rozwoju województwa.

Po analizie projektu *Aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Tarnów Opolski na lata 2023-2030 (GPR)* stwierdzono, że zachowuje on spójność ze Strategią Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030. Autorzy przywołują cele strategiczne Strategii Opolskie 2030 w treści GPR, a w tabeli na str. 60 pokazują ich spójność z celami strategicznymi GPR.

II. Równocześnie przekazujemy poniżej wyniki **wstępnej analizy projektu dokumentu w aspekcie GPR pełniącego funkcję strategii IIT**

Zgodnie z zapisami art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. *o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027* (tzw. ustawa wdrożeniowa) Instytucja Zarządzająca wydaje opinię w zakresie możliwości finansowania strategii IIT (GPR pełniącego funkcję strategii IIT) opracowanej na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji pod warunkiem spełnienia wymogów art. 29 rozporządzenia ogólnego) w ramach programu regionalnego w perspektywie 2021-2027.

Opinia IZ dla GRP (w zakresie możliwości finansowania strategii IIT) w ramach programu regionalnego wydawana jest w trybie art. 36 ust. 4 ustawy wdrożeniowej, tj. na zasadach określonych dla strategii IIT, w terminie 60 dni od dnia otrzymania przez IZ przyjętego przez gminę dokumentu.

Powyższe oznacza, że w celu wydania opinii i wpisania GPR przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu pozytywnie zaopiniowanych programów w zakresie możliwości ich finansowania z FEO 2021-2027, gmina zobowiązana jest do złożenia dokumentu GPR wraz z uchwałą rady gminy w sprawie przyjęcia GPR oraz opiniami wydawanymi przez podmioty wymienione w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o rewitalizacji.

Przedmiotowa opinia IZ FEO 2021-2027 dokonywana jest na wniosek gminy na podstawie **przekazanego przez gminę zaktualizowanego projektu GPR**, w związku z tym **IZ dokonała roboczej weryfikacji zaktualizowanego projektu GPR Gminy Tarnów Opolski** pod kątem elementów wynikających z art. 29 rozporządzenia ogólnego 2021/1060 oraz art. 36 ustawy wdrożeniowej.

W myśl powyższego projekt zaktualizowanego GPR Gminy Tarnów Opolski był weryfikowany pod kątem zawarcia w nim podstawowych elementów właściwych dla strategii IIT, takich jak:

1. syntezy diagnozy obszaru realizacji IIT wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych;
2. celów, jakie mają być zrealizowane w ramach IIT, ze wskazaniem wykorzystanego podejścia zintegrowanego, oczekiwanych wskaźników rezultatu i produktu powiązanych z realizacją właściwego programu;
3. listy projektów realizujących cele, o których mowa w pkt 2, wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami;
4. opisu procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem strategii IIT.

W związku z tym, iż GPR Gminy Tarnów Opolski pierwotnie oceniony przez IZ pełni funkcję strategii IIT w kontekście zapisów art. 29 rozporządzenia ogólnego, stwierdza się, iż zaktualizowany dokument zawiera również elementy właściwe dla strategii IIT.

W kontekście **listy projektów** ujętych w rozdziale **8. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne** – wyjaśniamy, że w przypadku, gdy program *Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027* (FEO 2021-2027) planowany jest jako potencjalne źródło współfinansowania działań rewitalizacyjnych, to wsparcie takie możliwe jest w Priorytecie 10 *Fundusze Europejskie na wzmacnianie potencjałów endogenicznych opolskiego* (w przypadku gmin wiejskich jest to działanie 10.5 *Rewitalizacja na obszarach innych niż miejskie*).

Zgodnie z interwencją zaplanowaną w ramach FEO 2021-2027 w obszarze rewitalizacji wsparcie skierowane będzie wyłącznie na następujący typ projektu „**Fizyczna regeneracja i bezpieczeństwo**”

przestrzeni publicznych, mająca na celu realizację kompleksowych, zintegrowanych działań na rzecz: lokalnej społeczności i gospodarki, ładu przestrzennego i zrównoważonego gospodarowania przestrzenią, skoncentrowanych terytorialnie i prowadzonych przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji". Interwencje w obszarze rewitalizacji finansowane będą ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Powyższe nie oznacza, że w ramach GPR nie można ujmować innych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jednak w przypadku projektów, których potencjalnym źródłem finansowania ma być działanie 10.5 FEO 2021-2027, muszą się one wpisywać w ww. typ projektu.

Ewentualne uzupełnienie rewitalizacyjnych projektów infrastrukturalnych finansowanych w ramach działania 10.5 *Rewitalizacja na obszarach innych niż miejskie* FEO 2021-2027 o elementy „miękkie” możliwe jest pod warunkiem ich zgodności z celami Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (w ramach cross-financingu - na poziomie 15%).

Z uwagi na rozszerzenie listy przedsięwzięć podstawowych w zaktualizowanym projekcie GPR, zaznacza się, że w ramach działań rewitalizacyjnych planowanych do finansowania ze środków FEO 2021-2027 w ramach działania 10.5 możliwe jest wsparcie istniejącej infrastruktury (np. infrastruktura przedszkolna) - natomiast tylko w wyjątkowych okolicznościach, po przedstawieniu wyczerpującego uzasadnienia przez wnioskodawcę możliwe będzie wsparcie dla nowych inwestycji.

III. Przekazujemy również poniżej wyniki wstępnej analizy projektu GPR w zakresie wymogów stawianych przez ustawę o rewitalizacji;

Zaktualizowany dokument Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej *Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027* oraz Procedury Instytucji Zarządzającej FEO 2021-2027 dotyczącej opiniowania Gminnych Programów Rewitalizacji w województwie opolskim (Uchwała nr 9371/2023 Zarządu Województwa Opolskiego z 24.04.2023 r.) określają, że w celu wydania opinii i wpisania GPR przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu pozytywnie zaopiniowanych programów, zarząd województwa ma przeanalizować spełnienie przez uchwalony GPR warunków wymienionych w art. 15 ust. 1.

W związku z tym, w wyniku przeprowadzonej weryfikacji projektu *Aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Tarnów Opolski na lata 2023-2030* (GPR) w zakresie wymogów stawianych przez ustawę o rewitalizacji, stwierdzono, że analizowany projekt dokumentu:

- został sporządzony dla obszaru rewitalizacji wyznaczonego w drodze uchwały rady gminy (Uchwała nr LVII/435/2023 Rady Gminy Tarnów Opolski z dnia 7 września 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji gminy Tarnów Opolski oraz uchwały nr LIX/456/2023 Rady Gminy Tarnów Opolski z dnia 30 października 2023 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Tarnów Opolski), na podstawie diagnozy delimitacyjnej. W wyniku koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, jak również w procesie dalszych prac i analiz wyodrębniono obszar rewitalizacji, wyznaczony jako trzy podobszary: sołectwo Miedziana, sołectwo Nakło i część sołectwa Tarnów Opolski.
- wskazuje, że obszar rewitalizacji obejmuje tereny nieprzekraczające 20% powierzchni gminy (127,12 ha co stanowi 1,56% powierzchni gminy Tarnów Opolski) oraz tereny zamieszkałe przez nie więcej niż 30% mieszkańców gminy (2530 osób co stanowi 28,03% mieszkańców gminy Tarnów Opolski) (Tabela 14, str. 19).
- zawiera szczegółową (pogłębioną) diagnozę czynników i zjawisk kryzysowych oraz lokalnych potencjałów, sporządzoną dla obszaru rewitalizacji, w tym w podziale na trzy podobszary

(podobszary: sołectwo Miedziana, sołectwo Nakło i część sołectwa Tarnów Opolski) w strefie społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Zidentyfikowane zostały lokalne potencjały obszaru rewitalizacji. Podsumowanie analizy stanowi wskazanie głównych potrzeb rewitalizacyjnych obszaru.

- opisuje powiązania GPR z dokumentami strategicznymi gminy, w tym ze Strategią rozwoju Gminy Tarnów Opolski na lata 2021-2031, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Tarnów Opolski, Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Tarnów Opolski na lata 2021-2031.
- zawiera opis wizji stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji, sporządzonej na podstawie pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji i wyartykułowanej na podstawie zdefiniowanych potrzeb.
- zawiera cele oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji negatywnych zjawisk, planowanych do realizacji na obszarze rewitalizacji. Wyznaczono trzy główne cele, tj.:
 - Cel 1 Niwelowanie negatywnych zjawisk społeczno-ekonomicznych, aktywizacja i integracja społeczności lokalnej,
 - Cel 2 Poprawa przestrzennych i infrastrukturalnych warunków życia,
 - Cel 3 Poprawa jakości środowiska naturalnego.Realizacja celów ma być możliwa poprzez realizację zaplanowanych 11 kierunków działań, które są uszczegółowieniem wyznaczonych celów.
- w ramach opisu przedsięwzięć rewitalizacyjnych zamieszczono charakterystykę podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w formie 20 tabel. W ramach uporządkowanych tabel-fiszek z opisami zawarto szczegółowe informacje na temat celu każdego projektu, zakresu działań, lokalizacji i terminu realizacji, grupy interesariuszy, potencjalnych partnerów, szacowanej wartości oraz źródeł finansowania. Zawarto również wskaźniki produktu i rezultatu przedsięwzięcia. Wskazano bezpośrednie powiązania każdego z przedsięwzięć z celami i kierunkami działań GPR.

Ujęto także przedsięwzięcia rewitalizacyjne służące realizacji celu publicznego określonego w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1990 oraz z 2021 r. poz. 11 i 234) oraz opisy działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 5 lit a ustawy o rewitalizacji).

Zaplanowano realizację 20 przedsięwzięć, które zgłoszono w ramach otwartych naborów projektów.
- Zawiera charakterystykę pozostałych/uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych, mających na celu wzmocnienie podstawowych działań rewitalizacyjnych, realizujących kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk. Warto przypomnieć, że przedsięwzięcia uzupełniające stanowią istotną rolę w realizacji celów i kierunków rewitalizacji, i nie muszą obejmować obszarów położonych poza wyznaczonymi obszarami rewitalizacji.
- wskazuje przedsięwzięcia rewitalizacyjne, które są kompleksowe, tzn. razem mogą stanowić kompleksową odpowiedź na zdiagnozowane w obszarze rewitalizacji problemy i źródło szerszego oddziaływania.

- wskazuje dwa przedsięwzięcia rewitalizacyjne realizowane poza granicami obszaru rewitalizacji (projekt nr 12, 13, 14, 18 i 20). Znajdują się one w jego sąsiedztwie, dzięki czemu m.in. będą oddziaływać na jego mieszkańców i odpowiadać na zdiagnozowane tam problemy i potrzeby.
- zawiera opis komplementarności przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z opisem mechanizmów integrowania działań, w myśl zasad kompleksowości, koncentracji i komplementarności interwencji, w tym omówiono komplementarność przestrzenną, problemową, proceduralno-instytucjonalną, międzyokresową i źródeł finansowania.
- określa szacunkowe/indykatywne ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji w formie planu finansowego ujętego w wersji tabelarycznej, dla projektów podstawowych. Wskazuje się również (także w części dot. komplementarności), że w planowaniu finansowania przewiduje się również środki prywatne.
- zawiera opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji (w tym operatora – Gminę Tarnów Opolski), strukturę organizacyjną wraz z zasadami powołania Komitetu Rewitalizacji oraz zasadami funkcjonowania.
- zawiera opis sposobu zaangażowania partnerów w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem GPR (partnerów społeczno-gospodarczych oraz podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji). Opisuje się mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów w proces rewitalizacji, a także poszczególne formy partycypacji społecznej i procedury upowszechniania rewitalizacji w podziale na kolejne etapy procesów rewitalizacji.
- zawiera opis systemu monitorowania, oceny aktualności i stopnia realizacji programu, a także ramowy harmonogram realizacji oraz szacunkowe koszty zarządzania programem. Wskazano mierniki/wskaźniki realizacji GPR w podziale na poszczególne cele rewitalizacji oraz przygotowano wzorcową kartę monitoringu projektu.
- wskazano na brak konieczności zmiany w uchwałach o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 611 oraz z 2021 r. poz. 11).
- wskazano, że na obszarze rewitalizacji nie planuje się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 ustawy o rewitalizacji.
- opisuje sposób realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego, w tym wskazuje na brak konieczności zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
- ma dołączone załączniki graficzne przedstawiające podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji (trzech podobszarów) sporządzone na mapie w skali 1:5000 opracowanej z wykorzystaniem treści mapy ewidencyjnej (stanowiące załączniki do projektu GPR), z oznaczeniem rozmieszczenia projektów rewitalizacyjnych.

Na podstawie przeprowadzonej dalszej weryfikacji, stwierdzono, że do projektu GPR **nie dołączono formy cyfrowej mapy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji**, stanowiącej załącznik do uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Należy pamiętać, że na etapie formalnego opiniowania dokumentu gminnego programu rewitalizacji w celu wydania opinii i wpisania GPR przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu pozytywnie zaopiniowanych programów, **gmina zobowiązana jest do złożenia dokumentu GPR wraz z uchwałą rady gminy w sprawie przyjęcia GPR, opiniami wydawanymi przez podmioty wymienione w art. 14 ust. 2 pkt 4 ustawy o rewitalizacji, oraz z dołączoną formą cyfrowej mapy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji**, stanowiącej załącznik do uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Przez mapę cyfrową należy rozumieć mapę w wersji wektorowej (np. format SHP, DXF) posiadającą reprezentację geometryczną określoną w obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych (np. układ PL1992 lub PL-2000). Po umieszczeniu GPR w wykazie, mapa zostanie wykorzystana do zasilenia komponentu dotyczącego rewitalizacji w systemie informacji przestrzennej województwa opolskiego (Geoportal).

Podsumowując, formalny proces opiniowania i wpisania *Aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Tarnów Opolski na lata 2023-2030* przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu zostanie przeprowadzony zgodnie z procedurą przyjętą Uchwałą nr 9371/2023 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2023 r. w sprawie przyjęcia *Procedury Instytucji Zarządzającej FEO 2021-2027 dotyczącej opiniowania Gminnych Programów Rewitalizacji w województwie opolskim* i będzie obejmował weryfikację w zakresie możliwości finansowania strategii IIT (GPR pełniący funkcję strategii IIT opracowany na podstawie ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. pod warunkiem spełnienia wymogów art. 29 rozporządzenia ogólnego) w ramach programu regionalnego FEO 2021-2027, zgodnie z ustawą wdrożeniową.

Tym samym, niniejsza weryfikacja przeprowadzona na obecnym etapie projektu *Aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Tarnów Opolski na lata 2023-2030* przez IZ FEO 2021-2027 nie stanowi ww. weryfikacji/opinii. Aby uchwalony GPR był zgodny z obowiązującymi wymogami i mógł być podstawą ewentualnego ubiegania się o dofinansowanie ze środków FEO, **powinien spełniać przedłożone powyżej warunki.**